

Piotr Topór, Ewa Marczak, Jerzy Gąssowski

Podebłocie, st. 2, gm. Trojanów, woj. siedleckie, AZP 69-73/-

Informator Archeologiczny : badania 26, 80-81

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wykop XVIII (17 x 2 m) został wytyczony w południowej części stanowiska tak, aby przeciął ten stok. Północna część wykopu objęła współczesną drogę. Natomiast w jego środkowej części odsłonięto głęboki obiekt (prawdopodobnie kontynuację fosy wewnętrz nego wału grodu). Wyniki badań wskazują na to, że wyniesienie w takiej formie istniało w okresie wczesnego średniowiecza.

Wykop XIX (19 x 2 m) odsłonił poprzeczny przekrój wału wewnętrznego. Został on wytyczony wzdłuż współczesnej drogi, która przecinała wał. Odsłonięto w nim szereg warstw związanych z budową, reperacją i destrukcją wału. Pod wałem odkryto ślady palisady. Sekwencje depozytów w obrębie wału były podobne do tych, jakie zaobserwowano 20 m na północ w 1982 r.

Wykop XX (5 x 8 m) wytyczono w celu przebadania frontowej części wału II. Odsłonięto w nim fragment owalnego w planie obiektu, który zawierał węgle drzewne i białe grudki (ślady przepalonych kości?). Być może jest to kurhan, który został zniszczony przez wał.

Wykop XXI A (dl. 24 m) i **XXIB** (dl. 10 m) wykonano koparką. Miały one na celu zbadanie stratygrafii wału zewnętrznego (III). Wykop wytyczono w 2 częściach: jedna (wykop A) przecinała wał III i obszar pomiędzy nim a fosą (II) zewnętrzną wału II, druga (wykop B) przecinała fosę II. Wykopy wykazały, że wał III jest jednofazowy i na badanym odcinku nie ma śladów wewnętrznych konstrukcji drewnianych. Na obszarze pomiędzy dwoma wałami znajdowało się kilka obiektów, w tym jedna jama zawierająca dużo kawałków przepalonego drewna. Fosa II posiadała kilkufazowe wypełnisko.

Wykop XXII (10 x 2 m) przecinał wzdłuż południowy koniec wału III, dochodzący do współczesnej drogi. Okazało się, że wał III był w tym miejscu jednofazowy i nie zawierał śladów wewnętrznych konstrukcji drewnianych. Został on usypany nad naturalnym wąwozem.

Wykop XXIII zrobiono koparką (7 m dl.) w bardzo twardej glinie. Miał on na celu dostarczenie informacji o kształcie i wypełnisku fosy III.

Wykop XXIV wytyczono na północ od domniemanej zewnętrznej bramy? grodziska, gdzie znajduje się współczesna piasznica. Ciągłe wybieranie piasku przez miejscową ludność zniszczyło zewnętrzną część wału III. Badania wykazały, że w tym miejscu wał stanowił kompleks konstrukcji z drewnianymi słupami umieszczonymi wzdłuż frontowej części.

Wykop XXV (9 x 2 m) został wytyczony w poprzek wału III, w nawiązaniu do narożnika wykopu XXIV. Odsłonił on kolejne szczegóły dotyczące konstrukcji wału i dostarczył próbki gleby pochodzącej z przepalonej warstwy u jego podstawy.

Wykop XXVI (10 x 2 m) zlokalizowano w poprzek dolnej partii wewnętrznego wału (II) w miejscu, gdzie był on częściowo zniszczony orką. Poniżej wału (który w tym miejscu zbudowany jest z gliny, ale bez śladów wewnętrznej konstrukcji) była warstwa spalonej gleby z płytkim rowkiem, który wygląda na część obiektu odkrytego 30 m na południe w 1982 r.

Nie natrafiono na wiele zabytków ruchomych. W wykopach XVIII i XIX znaleziono dużą ilość ceramiki (wśród nich m.in. fragm. dna glinianego naczynia ze znakiem garncarskim, fragm. glinianej łyżki) i kości zwierzęce. Duża ilość ceramiki pochodzi z najpóźniejszych warstw u podstawy wału II. Spośród zabytków metalowych wymienić należy kilka grotów strzał pochodzących z depozytów pod wałem II.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Podębłocie, st. 2
gm. Trojanów, woj. siedleckie
AZP 69-73/—

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadził Piotr Topór z udziałem Ewy Marczak (autorka sprawozdania), pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Udział wzięli studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu w Lozannie i w Paryżu oraz wolontariusze

z Polski. Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Drugi sezon badań. Osada przyrodowa: IX-poł. XI w.

Osada położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie grodziska (st. 1), na wschód od wału III.

Celem badań wykopaliskowych na stanowisku było:

1. zdobycie większej ilości materiałów do zbadania charakteru osadnictwa na przedpolu grodziska,
2. lepsze poznanie relacji chronologiczno-kulturowych pomiędzy osadą nr 2 i pozostałymi stanowiskami, m.in. osadą nr 3 i grodziskiem,
3. weryfikacja hipotezy zakładającej, że w rejonie objętym badaniami istniał most łączący osadę 2 z grodem.

Wytyczono 2 wykopy (IV i V) o łącznej powierzchni 213 m² w południowo-zachodniej części osady. Wykop IV miał na celu odsłonięcie w całości obiektu nr 4 (częściowo przebadanego w wykopie III w 1991 r.). Wykop V wytyczono w celu zbadania charakteru zabudowy osady na przedpolu grodziska u podnóża wału III po jego zewnętrznej stronie.

Zarejestrowano 20 warstw kulturowych (6 w wykopie IV, 14 w wykopie V). Odkryto 3 obiekty przestrzenne (nr 4, 5 i 6). Obiekt nr 4 odsłonięto w wykopie IV. Jest to fragm. jamy odpadkowej o dł. ok. 2 m i szerokości ok. 1 m. Obiekt 5 znajdował się w wykopie V. Został on zinterpretowany jako fragm. ziemianki, prawdopodobnie mieszkalno-produkcyjnej. Obiekt 6 znajdował się również w wykopie V. Jest to ziemianka wybudowana na planie kwadratu o wymiarach ca 4 x 4 m, którą udało się odkryć w całości. W południowym narożniku tego obiektu znajdowało się palenisko (zniszczony piec kamienny?). Głębokość ziemianki dochodziła do ok. 180 cm.

Spośród zabytków ruchomych należy wymienić fragm. glinianych naczyń, szczątki zwierzęce (w tym obrobiony róg jelenia), 4 przedmioty żelazne (w tym 2 o nieokreślonej funkcji, grot strzały, fragm. noża), gliniany przęślik. W obiekcie nr 6 znaleziono również fragm. żuźla.

Pobrano 2 próbki węgla drzewnego do analizy C₁₄, które posłużyły do wydatowania stanowiska na okres od IX do poł. X w.

Wyniki badań w wykopie V raczej nie potwierdziły hipotezy o istnieniu w tym miejscu mostu łączącego osadę 2 z grodem.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Badania będą kontynuowane.

Podęblacie, st. 3
gm. Trojanów, woj. siedleckie
AZP 69-73/—

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadziła mgr Ewa Marczak (autorka sprawozdania) pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Udział wzięli studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu w Lozannie i w Paryżu oraz wolontariusze z Polski. Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Siedlcach. Ośmy sezon badań. Osada przyrodowa: VIII-XI w.

Dotychczasowe prace wykopaliskowe na stanowisku 3 koncentrowały się głównie w jego południowo-wschodniej części. Celem prac w 1992 r. było zbadanie rozplanowania osady w jej zachodniej partii.

Wytyczono 2 wykopy o charakterze sondażowym: XXXVIII i XXXIX, o łącznej powierzchni 60 m². Oba zlokalizowane zostały po zachodniej stronie drogi biegnącej z Jaźnia do Stasina.